

Geopolitika mení pravidlá globálneho obchodu: Eximbanka diskutuje v Astane o nových rizikách pre exportérov

14.5.2026 - | Exportno-importná banka Slovenskej republiky - Eximbanka

Rastúce geopolitické napätie, tlak na bezpečnosť dodávateľských reťazcov či nové investície do energetiky menia spôsob, akým štáty podporujú export a medzinárodný obchod. Aj o týchto témach diskutujú zástupcovia Eximbanky na Spring Meetingu Bernskej únie, ktorý sa tento týždeň koná v kazašskej Astane za účasti viac ako 200 delegátov zastupujúcich 90 organizácií exportného financovania a poistenia z celého sveta.

Podľa aktuálnych údajov Bernskej únie podporili jej členovia v roku 2025 medzinárodný obchod v rekordnom objeme 3,7 bilióna USD, čo predstavuje medziročný rast o 12 %. Výrazný rast dopytu zaznamenali nástroje riadenia a zmiernovania rizík, najmä v oblastiach exportného financovania, energetiky, infraštruktúry či kritických surovín. Exportno-úverové agentúry sa na tomto objeme podieľali sumou 1,7 bilión USD. Rovnako významne rastie segment strednodobého a dlhodobého financovania veľkých projektov, najväčšími ťahúňmi sú najmä strategické mega-projekty v jadrovej energetike, obrane a veterných parkoch. Výrazný je aj odklon od viazaného exportu smerom k podpore transakcií v strategickom záujme štátov, ktorých expozícia sa od roku 2019 zdvojnásobila (medziročný nárast o 33 %). Súbežne s tým prudko rastie podpora domácich dodávateľských reťazcov, ktorá dosiahla objem 80 mld. USD.

Diskusie na podujatí reflektujú meniace sa globálne ekonomické prostredie, v ktorom rastie význam ekonomickej bezpečnosti, diverzifikácie trhov a efektívneho riadenia rizík. Tieto zmeny sa pritom čoraz výraznejšie dotýkajú aj slovenských exportérov, najmä firiem pôsobiacich v priemysle, energetike či dodávateľských reťazcoch naviazaných na európske aj mimoeurópske trhy.

„Dlhé roky bol globálny obchod postavený predovšetkým na efektívite a nízkych nákladoch. Dnes však firmy aj štáty oveľa viac zohľadňujú bezpečnosť dodávateľských reťazcov, dostupnosť strategických surovín a geopolitické riziká. Pre slovenských exportérov to znamená potrebu väčšej diverzifikácie trhov a kvalitnejšieho riadenia rizík. Prirodzene sa tým mení aj úloha exportno-úverových agentúr – rastie význam nástrojov exportného financovania a poistenia, ktoré firmám pomáhajú udržať si konkurencieschopnosť aj v období zvýšenej neistoty a volatility medzinárodného obchodu,“ uviedol generálny riaditeľ Eximbanky Rastislav Podhorec.

Súčasťou programu Spring Meetingu sú aj diskusie o prebiehajúcej integrácii ESG princípov (environmentálnych kritérií, sociálnych štandardov, kritérií udržateľnosti, etiky podnikania, kontrolných mechanizmov a i.) do činností exportno-úverových agentúr a poisťovní, využívaní digitálnych technológií a umelej inteligencie v procesoch financovania a poistenia a i. Bernská únia združuje 88 členov vrátane štátnych exportno-úverových agentúr, multilaterálnych finančných inštitúcií a súkromných poisťovní, ktoré spoločne podporujú približne 13 % svetového cezhraničného obchodu.

<https://eximbanka.sk/geopolitika-meni-pravidla-globalneho-obchodu-eximbanka-diskutuje-v-astane-o-novych-rizikach-pre-exporterov>